

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina 9-ji 1954 m. rugsėjo mėn. 1 d., trečiadienis Kaina
metai № 70 (836) 15 kp

NAUJUOSIUS MOKSLO METUS PRADEDANT

Šiandien rajono mokyklose prasideda naujieji mokslo metai. Į jaukias, darbui paruoštas klases vėl susirenka kolūkiniame kaime pailsėjęs, kupinas naujų jėgų jaunimas.

Šiais mokslo metais rajone veikia 4 vidurinės, 13 septynmečių ir 29 pradinės mokyklos, kuriose mokosi beveik 5000 darbininkų, kolūkiečių ir inteligentų vaikų. Moksleivių skaičius rajono mokyklose, palyginus su pereinamais metais, padidėjo 800. Prie Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos veiks internatas. Rajono mokyklos pasipildė 11 kvalifikuotų mokytojų, šiais metais baigusiais respublikos pedagoginius institutus ir mokyklas.

Pradedant naujuosius mokslo metus, prieš mokytojus iškyla dideli ir atsakingi uždaviniai. Nenuilstamas partijos ir vyriausybės rūpinimasis darbo žmonių švietimu įpareigoja mokytojus nuolat gerinti mokomąjį-auklėjamąjį darbą, kelti pedagoginį išsilavinimą, tvirtai įsisavinti marksizmo-leninizmo pagrindus. Mokytojų pareiga gerai perteikti moksleiviams dėstomąją medžiagą, tamptariai rišant ją su komunizmo statyba mūsų šalyje, visapusiškai plėsti moksleivių akiratį, kelti jų politinį sąmoningumą, nepaliaujamai kovoti su kleikalizmu liekanomis kai kurių jaunuolių sąmonėje. Savo kruopščiu darbu mokytojai turi atsiekti, kad nė vieno mokyklinio amžiaus jaunuolio nebūtų pasilikusio už mokyklos sienų, visomis priemonėmis kovoti su mokinų nubyrimu mokslo metu eigoje. Rajono mokyklose turi būti plačiau įgyvendinamas politinis apmokymas.

Neseniai Kupiškėje įvykęs rajono mokytojų pasitarimas atskleidė visą eilę trūkumų, pereinamais metais daleistų mokomajame-auklėjamajame darbe. Kai ku-

riose mokyklose dar buvo neišgyvendinti formalizmas ir apolitiškumas, daugelyje metų naudotas sausas vadovėlinis pamokų dėstymas. Dėl silpno eilės mokytojų darbo, mokiniai silpnai įsisavino perteikiamą medžiagą, nemaža pasiliko kursui pakartoti. Noriūnų septynmetėje mokykloje ir kitose septynmetėse bei pradinėse mokyklose buvo pervertinamos moksleivių žinios ketvirčių ir egzaminų metu, dėl ko krinta moksleivių pažangumas aukštesnėse klasėse. Praeitų mokslo metų bėgyje virš 200 moksleivių nustojo lankę mokyklas, beveik tiek pat mokyklinio amžiaus vaikų buvo palikta už mokyklos sienų. Silpnai buvo dirbama su komjaunimo ir pionierių organizacijomis. Iš 526 komjaunuoliško amžiaus moksleivių, komjaunuolių tebuvo vos pusantro šimto. Mokytojai taikstėsi su tokia padėtimi, o nekurie, kaip Linkevičienė, dar patys lankė bažnyčią. Dėl panašaus mokytojų elgesio Adomynės septynmetės mokyklos kai kurie pionieriai dalyvauja religinių apeigų atlikime.

Sios ir panašios klaidos, radusios vietą mūsų mokyklose praėjusiais mokslo metais, neturi kartotis. Nuo pat pirmųjų mokslo metų dienų mūsų rajono mokytojai turi su visa energija ir meile dirbti mokomąjį-auklėjamąjį darbą, auklėti jaunuosius komunizmo statytojus drąsiais ir karštais tarybinės Tėvynės patriotais. Būtina atsiekti, kad kiekvienoje mokykloje būtų sudarytos tvirtos komjaunimo, pionierių organizacijos, kas daug padės mokytojams mokomajame-auklėjamajame bei užklasiniam darbe.

Partinių, komjaunimo, tarybinių švietimo organizacijų pareiga atsiekti, kad šiais mokslo metais dar labiau būtų pakeltas švietimo darbas rajone.

Atsiskaito už MTS atliktus darbus

Nemaža paramos „Laukų spartuolio“ kolūkio žemdirbiams suteikė Kupiškio MTS P. Keršulio vadovaujama V traktorinė brigada. Traktorinės brigados jėgomis užbaigtas žemės paruošimas žiemkenčių sėjai.

Žemės ūkio artelės valdyba organizavo atsiskaitymą už atliktus darbus. Iš kultū grūdai valomi ir statomi į paruoštą punktą. Jau pristatyta už MTS darbus 28 tonos duoninių grūdų.

A. PAKA LNIS

Kolūkinės gamybos pirmūnai apdovanoti LLKJS CK Garbės raštais

Lietuvos LKJS Centro Komitetas apdovanojo eilę jaunų respublikos kolūkiečių, pasižymėjusių darbe, Garbės raštais.

Lietuvos LKJS CK Garbės raštą gavo Vilkaviškio rajono „Komjaunimo“ žemės ūkio artelės kolūkietė komjaunuolė Vida Kalinauskaitė. Ji išipareigojo pirmelžti šiais metais iš kiekvienos jai priskirtų 12 karvių po 3.000 litrų pieno. Per 7 mėnesius ji gavo iš kiekvienos karvės pieno po 2.200 litrų. Apdovanotųjų tarpe — jauni to paties rajono „Gegužės Pirmosios“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai Jonas Ruškys ir Danutė Mačytė, komjaunuolė Stasė Butkevičiūtė iš šio rajono „Lenino keliu“ kolūkio, išdirbę šiais metais 200—250 darbdienų ir parodę gerą darbo kokybę. Plungės MTS traktorininkas Antanas Norvaišas, įvykdęs iki liepos 20 d. metinį traktorinių darbų planą 102 procentais, jaunas Troškūnų rajono „Kalnapičio“ kolūkio agronomas Antanina Šeštokaite ir kiti.

Iš viso Lietuvos LKJS CK Garbės raštais apdovanoti 46 jauni žemės ūkio darbuotojai.

(ELTA).

Ateistinė propaganda Ukrainos kaime

Kijevo srities Brovarų rajono Trebuchovo kaime didelį darbą atlieka kolūkinis lektoriumas, kurio aktyvą sudaro 20 žmonių. Siemet vasarą klube ir laukų stovyklose buvo perskaityta daugiau kaip 10 paskaitų iš ciklo „Visatos struktūra“, tame tarpe paskaitos apie saulės užtemimus, apie žemės drebėjimų priežastis, apie tarybinio astronomijos mokslo pasiekimus ir kitos. Po paskaitų buvo organizuojamos ekskursijos į Kijevo planetarijų. Siemet planetarijuje pabuvojo daugiau kaip 500 žemės ūkio artelės kolūkiečių.

Lektoriumas gauna paraiškas iš kolūkiečių paskaitoms apie tarybinio žmogaus moralinį veidą, kovą su kapitalizmo liekanomis žmonių sąmonėje, alkoholizmo žala.

(TASS-ELTA).

MVU papildymas

Maskvos M. V. Lomonosovo vardo valstybinis universitetas baigia pasiruošti 200-iesiems mokslo metams. Rugpiučio 26 d. pastate Lenino kalnuose centrinė priėmimo komisija suvedė naujų studentų priėmimo rezultatus. Į visų 12 fakultetų pirmuosius kursus priimta daugiau kaip 3 tūkstančiai jaunuolių ir merginų 32 tautybių. Tai didžiausias papildymas per MVU egzistavimo laiką.

Po kelių dienų daugiau kaip 20 tūkstančių MVU studentų pradės mokslą.

(TASS-ELTA).

Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje

— Žemstvos valdybos duomenimis, Kolcovkos kaime valstiečiai visi bendrai pačiais derlingiausiais 1913 metais gavo 13.800 pūdų grūdų. Dabar nuo tų pačių laukų kolūkiečiai surenka šešis kartus daugiau grūdų.

Taip pradėjo savo pasakojimą Čuvašijos ATSR Vurnarų rajono Stalino vardo kolūkio pirmininkas Sergiejus Ksenofontovičius Korotkovas. Kai Kolcovkos kaime organizavosi ši žemės ūkio artelė, pirmasis į ją įsirašė Sergiejus Ksenofontovičius. Jis jai pradėjo vadovauti ir nuo to laiko vadovauja ūkiui. Socialistinio Darbo Didvyrio aukso medalis ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputato ženklelis puošia kolūkio pirmininko krūtinę.

Paviljone „Grūdai“ plačiai parodytas priešakinis Stalino vardo sėklininkystės kolūkis. Prie jo stendo rugpiučio 27 d. ir susitiko ekskursantai su žemės ūkio artelės pirmininku.

Tesdamas pasakojimą, drg. Korotkovas kalba apie tai, kad, pakilus kolūkyje žemdirbystės kultūrai, nenukrypstamai didėja derlingumas.

— Jeigu vidutinis vasarinių kviečių aruodinis derlius pas mus 1947—1949 metais buvo 27,9 centnerio iš hektaro, tai jau 1950—1953 metais jis pasiekė 32 centnerius. Iki penkmečio pabaigos, — sako Korotkovas, — šios kultūros derlių pakelsime iki 50 centnerių iš hektaro.

— Pas jus nejuodžeminės dirvos, ar realus yra toks derlius? — paklausė vienas iš ekskursantų.

— Derlius priklauso ne tik nuo dirvos, bet ir nuo ją dirbančių žmonių. Kam darome derlingumui pakelti? Visų pirma stengiamės kaip galima geriau patrešti mūsų laukus. Mėslo vertę valstiečiai žinojo ir anksčiau, bet ūkio atsilikimas nedavė jiems galimybės gauti ikirevoliucinių metų gausius derlius. Dabar mes turime visas sąlygas laukams gausiai patrešti organinėmis trąšomis ir pilnutinai jas išnaudojame. Mūsų kolūkis kasmet išveža į laukus 20 tūkstančių tonų mėšlo, apie tūkstantį tonų mineralinių trąšų. Gi-

liojo arimo ir tuo pat metu vykdomos dirvos patrešimo organinėmis ir mineralinėmis trąšomis dėka, mes priverčiame savo dar neseniai mažai derlingą dirvą duoti gausius derlius.

— Negalima dirbti pagal šablona, — sako S. K. Korotkovas; — mes seniai atsisakėme kolūkyje grynųjų pūdymų, panaudodami juos bulvėms ir kitoms kultūroms sodinti. Kadangi kolūkis neturi pievų, bulvės padėjo sustiprinti pašarų bazę gyvulininkystei. Be to, kaip rodo praktika, bulvės — geriausias priešsėlis vasariniam kviečiams. Pernai, nepaisant nepalankių sąlygų, kviečių pasėliai po bulvių Socialistinio Darbo Didvyrio drg. Ašanino brigadoje davė po 32 centnerius grūdų iš hektaro.

Mūsų kolūkis — sėklininkystės ūkis, ir todėl ypatingą dėmesį mes skiriame naujoms labai derlingoms veislėms.

Gerai išvystyto grūdų ūkio bazėje pas mus stiprėja ir gyvulininkystė. Kolūkio fermose dabar yra 500 su viršum galvijų, apie 1.000 kiaulių, daug avių.

Pernai mūsų žemės ūkio artelės pajamos viršijo 2.700 tūkstančių rublių. Metai iš metų kyla kolūkiečių materialinė gerovė. Pas mus nėra nė vieno kermo, neturinčio karvės, kiaulių, avių, žasų ir kitokių paukščių.

Baigdamas savo pasakojimą, S. K. Korotkovas pranešė, kad kolūkis sėkmingai vykdo šių metų planą, pagal kurį numatyta gauti šimtui hektarų ariamos žemės 50 centnerių kaulienos ir 260 centnerių pieno.

* * *

Didžiulį išpūdį Stalingrado srities laukų darbo žmonių padarė Čeliabinsko srities kolūkio „Putj Lenina“ stendas. Šiame kolūkyje „Aukšinio lietaus“ veislės avižos dideliuose plotuose duoda iki 27,1 centnerio derlių iš hektaro. „Prašome Parodą duoti šių puikių avižių sėklų bandymams“, — rašo jie.

Ypač daug paraiškų gauta prašant žeminių kviečių — trijų kviečių — varpučio hibrido veislių sėklų.

(TASS-ELTA).

MASKVA. Visasąjunginė žemės ūkio paroda.

Nuo traukoje: Kolūkinis kultūros namų paskaitų salėje. Vladimiro Iljčiaus vardo kolūkio pirmininkas (Maskvos srities Lenino rajonas) Socialistinio Darbo Didvyrio I. A. Bujanovas skaito paskaitą tema: „Kviečių-varpučio hibridas Nr. 599 — aukšto kviečių derliaus rūšis“.

A. Batanovo nuotr.

(TASS).

PARTIJOS GYVENIMAS

Užtikrinti sėkmingą partinio švietimo tinklo darbą naujais mokslo metais

Svarbus uždavinys partinių organizacijų darbe yra politinis komunistų auklėjimas. Pagrindinis vaidmuo marksistinės-lenininės teorijos įsisavinime tenka partiniam švietimui politinio lavinimosi rateliuose ir mokyklose. Todėl rimtas dėmesys turi būti skiriamas pasiruošimui naujiesiems mokslo metams, užkertant kelią padarytų klaidų ir daiktų trūkumų kartojimui.

Šiais mokslo metais rajono partinio švietimo tinkle veiks 15 politinių mokyklų bei ratelių, kuriuose mokysis artį 300 žmonių. Virš 60 žmonių savarankiškai studijuoja marksizmo-leninizmą, jų tarpe 50 mokytojų.

Partinėms mokykloms ir rateliams vadovauti parinkti prityrę propagandininkai. Septyni iš jų šiais metais baigė kursus prie Lietuvos KP Centro Komiteto.

Propagandininko E. Darondovo vadovaujamos politinės mokyklos prie Kupiškio miesto vykdomojo komiteto klausytojai pereiniais mokslo metais sėkmingai įsisavino dėstomąją medžiagą. Ir naujiesiems mokslo metams pasiruošimas čia vyksta sklandžiai. Propagandininkas P. Vitkauskas, pereiniais metais gerai dirbęs partinio švietimo darbe, savarankiškai mokymasis, kelia savo kvalifikaciją, rūpestingai ruošiasi naujiesiems mokslo metams.

Tačiau kai kurios partinės organizacijos dar neįsijungė į pasiruošimą naujiesiems mokslo metams partinio švietimo tinkle. Nepatenkinamai ruošiasi naujiesiems mokslo metams „Aušros“ kolūkio partinė organi-

zacija. Jos sekretorius Užtupas nepadarė reikiamų išvadų iš pereinamųjų metų klaidų, kada partinio švietimo tinkle besimokančiųjų sąstatas buvo sukomplektuotas iš anksto nepasikalbėjus su klausytojais, be jų sutikimo.

Ne geresnė padėtis ir „Aukštaičių“ kolūkyje. Pereiniais metais propagandininkas E. Davidavičius dažnai užsiėmimus ruošdavo žemu politiniu lygiu, atitrūkusius nuo konkrečių socialistinės statybos uždavinių bei kolūkinio gyvenimo. Kolūkio komunistai, komjaunuoliai, aktyvas užsiėmimus blogai lankė. Prie to, kad propagandininkas E. Davidavičius liko be klausytojų, ir užsiėmimai nutrūko. Kolūkio partinė organizacija dar ir dabar nepadarė reikiamų išvadų, kad užkirtus kelią pereinamųjų metų klaidų kartojimui ir užtikrinus sėkmingą politinį mokymąsi naujaisiais mokslo metais.

Silpnai ruošiasi naujiesiems mokslo metams Marjotės Melnikaitės vardo kolūkio partinė organizacija. Propagandininkui J. Kalnučiui nustojus lankyti kolūkyje, nutrūko ir politinis mokymasis. Partinės organizacijos sekretorius A. Katinienė nieko konkrečiau nepadarė tam, kad kolūkio komunistai, komjaunuoliai galėtų organizuoti kelti politinį-idėjinį lygį. Nejaudžia paramos savistoviai studijuojantieji marksizmo-leninizmo klasikų veikalus.

Būtina pagrindiniai pagerinti darbą ruošiantis naujiesiems mokslo metams „Laisvės“ kolūkio partinei organizacijai. Užtikrinti, kad visi komunistai, kom-

jaunuoliai, nepartinis aktyvas keltų savo politinį lygį.

Silpnai pereiniais metais kėlė savo politinį lygį Šepetos durpių-kraiko fabriko dirbantieji. Dėl propagandininko kaltės užsiėmimai vyko nereguliariai. Nekaip ruošiamasi sutikti ir šiuos mokslo metus.

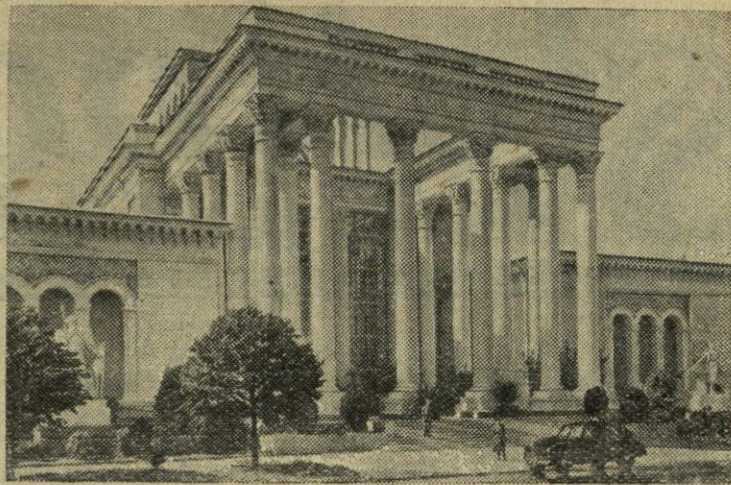
Rimtą dėmesį mechanizatorių politinio mokymosi pagerinimui turi skirti Kupiškio bei Skapiškio MTS partinės organizacijos.

Pagrindinis vaidmuo partinio švietimo darbe tenka propagandininkui. Užsiėmimų idėjinis-politis lygis priklauso nuo propagandininkų pasiruošimo. Todėl rimtas dėmesys turi būti skiriamas propagandininkų kvalifikacijos kėlimui.

Rimti trūkumai buvo komjaunuolių politinio švietimo darbe. Klausytojais pereiniais metais buvo įtraukiami asmenys už akių, ir net nepasitarus su pirminių komjaunimo organizacijų sekretoriais. Toks atsakingų komjaunimo komiteto darbuotojų kabinetas darbo stilius privedė prie to, kad politinio lavinimosi ratelius tesilankė vos trečioji dalis numatytų klausytojų.

Partinės organizacijos privalo ryžtingai šalinti trūkumus ruošiantis naujiesiems mokslo metams partinio švietimo tinklo sistemoje. Teisingai organizuotas partinis mokymasis, marksistinės-lenininės teorijos įsisavinimas padės mūsų kadrui sėkmingai spręsti praktinius komunizmo statybos uždavinius.

A. TAUTVYDAS
LKP Kupiškio rajono komiteto
propagandos-agitacijos
skyriaus vedėjas

MASKVA. Visasąjunginė žemės ūkio paroda. Paviljonas „Šiaurės Kaukazas“.
N. Granovskio nuotr.

[TASS-ELTA].

SIENINĖS SPAUDOS APŽVALGA

Nenušviečiama žiemkenčių sėjos eiga

„Pakupio“ kolūkyje prasideda žiemkenčių sėja. Baigiami dirvos paruošiamieji darbai sėjai. Tačiau, ruošiantis žiemkenčių sėjai, prileidžiama eilė trūkumų, pažeidžiama agrotechnika.

Rugiai ir šiemet sėjami į nedidelės dirvas, kas neleidžia kolūkiniui pereiti prie tvirtų sėjomainų ir našiai panaudoti techniką. Nors kolūkis dalinai apsirūpino veisline sėkla, tačiau ji sėjai nėra gerai paruošta. Tokios svarbios priemonės sėklų daigumui pakelti, kaip vėdinimas ir šildymas, nebuvo taikomos. Nepasirūpinta sėklas beicuoti.

Kaip kolūkio sieninė spauda savo skiltyse kėlė trūkumus, prileistus ruošiantis žiemkenčių sėjai. Reikia pripažinti, blogai. Šia tema „Į šviesą“ sienlaikraštyje nebuvo patalpintas nė vienas straipsnelis. Sienlaikraštyje veltui ieškotume straipsnelių apie priešakinių kolūkiečių darbą sėjoje. V laukininkystės brigados brigadininkas P. Pilipavičius sumaniai vado-

vauja brigadai, ištempė ją iš atsilikimo, į kurį buvo įstūmęs sistemingai girtuokliavęs P. Krupelis. Tačiau jo patyrimas neperteikiamas.

Sienlaikraščio skiltyse nevystoma kritika, netraukiami į dienos šviesą ligo-tumo, laiko stokos ir kitomis skraistėmis prisidengę tinginiai. Štai kad ir V laukininkystės brigada. Čia dauguma kolūkiečių dirba gerai, sąžiningai. Tačiau A. Manelio šeima mažai dirba kolūkinėje gamyboje, iki šiol neišdirbo nė pusės darbdienų minimumo. Yra ir daugiau panašių trūkumų. Šie ir panašūs faktai sienlaikraštyje neiškeliami.

„Į šviesą“ redaktinės kolegijos pareiga — nedelsiant išleisti naują sieninio laikraščio numerį, išimtinai jį paskiriant žiemkenčių sėjos eigai nušviesti. Sienlaikraštyje reikia daugiau talpinti kritikinių straipsnelių, kuriuose aštrios kritikos privalo susilaukti visi tie, kurie mažai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, žiemkenčių sėjoje.

NAUJUOSIUS MOKSLO METUS SUTINKANT

Respublikos mokyklose prasideda naujieji 1954—55 mokslo metai. Įgyvendinami TSKP XIX suvažiavimo nutarimai, liaudies švietimo organai, partinės organizacijos vadovaujant, aktyviai kovoja dėl visapusiško mokyklų darbo pagerinimo, jų materialinės bazės sustiprinimo.

Respublikoje žymiai išplėstas mokyklų tinklas, naujai įsteigtos 48 vidurinės ir 65 septynmetės mokyklos. Šiais mokslo metais Tarybų Lietuvoje pradeda darbą daugiau kaip pusketvirtą tūkstančio bendrojo lavinimo mokyklų. Prieštambesnių mokyklų atidaryma 140 naujų mokyklinių internatų.

Daugelis liaudies švietimo skyrių ir mokyklų vadovų užbaigė mokyklų remonto darbus, įrengė naujus mokslo kabinetus ir laboratorijas, mokyklines dirbtuves, papildė jas mokymo-vaizdinėmis ir įvairiomis gamybinėmis priemonėmis. Nuo mokslo metų pradžios vidurinėse ir septyn-

metinėse mokyklose veiks virš 1000 mokslo kabinetų ir laboratorijų, apie 50 mokyklinių dirbtuvių. Žymiai praplečiama mokyklinių bibliotekų tinklas ir jų knygų fondai. Mokyklos pradeda naujus mokslo metus pagal naujas mokymo programas bei mokslo planus, priartinant juos prie politinio mokymo kelių uždavinių.

Šiuo atsakingu laikotarpiu visa eilė liaudies švietimo organų ir mokyklų vadovų parodė sveikintinos iniciatyvos, organizuotumo ir operatyvumo, plačiai išvystydami darbo žmonių iniciatyvą, kovojo už tinkamą ir savalaikį mokyklų paruošimą naujiesiems mokslo metams.

Joniškėlio, Užvenčio, Jonavos, Varnių, Dusetų, Švenčionių ir kituose rajonuose daugumoje mokyklų eilinio ir kapitalinio remonto darbai buvo laiku baigti, tinkamai paruoštas mokyklinis inventorių, sustiprinta mokyklų mokomo-

ji-materialinė bazė, racionaliai išnaudotos lėšos mokymo-vaizdinėmis priemonėmis įsigyti ir bibliotekų knygų fondams papildyti. Joniškėlio rajone platų užmojį įgavo socialistinės lenktyniavimas dėl greitesnio ir geresnio mokyklų paruošimo naujiesiems mokslo metams. Didelės kolūkių valdybų ir mokinių tėvų komitetų paramos dėka šio rajono mokyklose buvo atkreiptas reikiamas dėmesys į atliekamų darbų kokybę.

Kai kuriuose rajonuose mokyklų paruošimo darbams konkrečiai ir aktyviai paramą teikė mokyklų šejuojančios organizacijos. Nuolatine parama šefuojamai Kuršėnų rajono Drasūčių septynmetei mokyklai teikia Raudėnų MTS, Akmenės rajono mokykloms — šio rajono gamyklos ir imonės. Akmenės, Kupiškio, Dotnuvos, Jurbarko, Pakruojo rajonuose rimtas dėmesys atkreiptas mokyklų aprūpinimui kuru. Kuro paruošimas ir pristatymas į vietas daugelyje mokyklų baigtas. Rokiškio rajone jau visos mokyklos pilnai ap-

rūpintos metinėmis kuro normomis. Siekiant pilnutinai įgyvendinti visuotinį septynerių metų mokymą ir sudaryti rimtą bazę perėjimui prie visuotinio viduriniojo mokymo vykdymo, liaudies švietimo organai, mokyklų vadovai ir mokytojų kolektyvai privalo patikrinti atliktą mokyklinio amžiaus vaikų registraciją ir užtikrinti, kad nuo pat pirmųjų mokslo metų dienų visi mokiniai ateitų į mokyklas. Šiais mokslo metais pereinant į bendrą berniukų ir mergaičių mokymo vykdymą vi-sose mokyklose, ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas į mokymo-auklėjimo darbą naujomis mokymo sąlygomis.

Naujiesiems mokslo metams respublikos mokykloms išleisti 133 pavadinimų vadovėliai bendru 2.183.000 egz. tiražu.

Šiais mokslo metais į atsakingą ir garbingą mokytojų darbą įsijungė virš 1600 jaunųjų specialistų, baigusių respublikos aukštąsias bei vidurines peda-

gogines mokyklas. Liaudies švietimo organų ir mokyklų vadovų tiesioginė pareiga jauniesiems mokytojams sudaryti normalias darbo sąlygas, padėti jiems aktyviai įsijungti į pedagoginį darbą, nuolat teikti pedagoginę-metodinę pagalbą.

Rugpjūčio mėn. mokytojų pasitarimuose apsvaistę mokomojo-auklėjamojo darbo rezultatus ir uždavinius naujiesiems mokslo metams, mokytojai naujaisiais mokslo metais skirs dar didesnę dėmesį moksleivių komunistinio auklėjimo klausimams ir sąmoningos drausmės ugdymui.

Respublikos mokytojai ir liaudies švietimo darbuotojai su naujomis jėgomis ir tvirtu pasiryžimu naujais mokslo metais vieningai įvykdys Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės iškeltus uždavinius tarybinei mokyklai, keliant mokomojo darbo kokybę ir moksleivių komunistinio auklėjimo lygį.

S. PUPEIKIS
Lietuvos TSR Švietimo
ministras

MUMS RAŠO

Pagerinti autotransporto vairuotojų kontrolę

Tarybų valdžios metais rajone nepaprastai išaugo autotransporto parkas. Jei buržuaziniiais laikais dabartinio Kupiškio rajono ribose nebuvo nė vienos automašinos, tai dabar jų turima dešimtys.

Elismo pagyvėjimas keliuose ir, ypač, rajono centre reikalauja iš šoferių griežtai laikytis eismo ir keleivių pervežimo taisyklių.

Tačiau rajone šioje srityje yra nemaža rimtų trūkumų. Įmonių ir organizacijų vadovai neretai išleidžia į kelionę techniškai netvarkingas automašinas. Praeiviai dažnai pastebi važiuojančias automašinas su neveikiančiu stiklo valytuvu, be užpakalinio „Stok!“ signalo. Pasitaiko automašinų su blogai veikiančiais stabdžiais, garsiniu signalu.

Praeiviai neretai būna liudininkais, kai automašinų vairuotojai nesilaiko elementariausių eismo taisyklių. Stai, pavyzdžiui, prie Kupiškio vidurinės mokyklos kabo išpėjamas ženklas „Atsargiai — pės tieji“. Įpareigojantis šoferius sumažinti greitį iki 15 km per valandą. Tačiau automašinos šią vietą dažnai pravažiuoja kur kas didesniu greičiu.

Automašinomis perveža-

mų keleivių skaičius griežtai apribotas. Taip, pavyzdžiui, automašina „GAZ-51“, „ZIS-5“ galima pervežti ne daugiau kaip 20 žmonių, o automašina „GAZ-MM“—16. Tačiau šių reikalavimų dažnai nesilaikoma, nekalbant jau apie tai, kad keleiviai rajone dažniausiai vežami kuzave, kuris nepritaikytas keleivių pervežimams.

Dėl nesilaikymo judėjimo taisyklių įvyksta nelaimingi atsitikimai. Stai, pilietis Kudriavcevas, neblaiviam stovyje vairuodamas automobilį, rimtai sužalojo drg. Sabulienę, Kupiškio MTS automašina (šoferis Vl. Silickas), važiuodama miesto gatvėmis dideliu greičiu, Kupiškyje numušė elektros stulpą, esantį Gorkio gatvėje, ir pan.

Prieš eismo taisyklių pažeidėjus nesilaikoma reikiamų priemonių. Nusižengę šoferiai nebaudžiami. Rajono milicijos darbuotojai paskutiniu laiku susilpnino autotransporto vairuotojų kontrolę. Lietuvos TSR VRM Autotransporto valdybos Rokiškio tarprajoninė autoinspekcija turėtų daugiau dėmesio skirti Kupiškio rajono autotransporto parkui.

St. BUKAUSKAS

Išskirti lėšas inventoriui išgyti

Marytės Melnikaitės vardas kolūkyje, kaip ir daugelyje kitų mūsų rajono kolūkių, buvo organizuota Laisvanoriška sporto draugija „Kolūkietis“. Į šią sporto draugiją stėjo nemaža kolūkiečių. Padedant kolūkio valdybai, buvo gauta žemės sporto aikštelėms įrengti, pradėti aikštelių įrengimo darbai. Buvo įrengta krepšinio aikštelė, organizuoti tinklinio aikštelių statybos darbai. Tačiau, nesant reikiamo vadovavimo iš draugijos tarybos pusės, tuo viskas ir pasibaigė. Geros tinklinio aikštelės, nekalbant jau apie futbolo aikštę, ir dabar kolūkyje nėra.

Kolūkio sporto draugija neturi reikiamo inventoriaus. Draugijos tarybos pirminin-

kui K. Šaučiūnui pateikus kolūkio valdybai sąskaitą sportinio inventoriaus išsigijimui, kolūkio valdybos pirmininkas A. Dorondovas ją padėjo į spintą, kur, matyt, ji ir dabar tebeguli. Jaunimui nesudaromos sąlygos treniruotis. Per krepšinio aikštelę važiuojama, varomi gyvuliai. Paskutiniu laiku valdybos pirmininkas K. Šaučiūnas išvažiavo, ir sporto draugija liko be vadovo.

Susidariusios padėties nemano, atrodo, taisyti nei LSD „Kolūkietis“ rajono tarybos pirmininkas B. Šapronas, nei kolūkyje atsilanką kultūros skyriaus instruktoriai.

Ed. JĖCKA
M. Melnikaitės vardo kolūkio sporto draugijos „Kolūkietis“ revizijos komisijos pirmininkas

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Stalino keliu“ Nr. 67 patalpintame straipsnyje buvo rašoma, kad „Vienybės“ kolūkyje visuomeniniai sodai neprižiūrimi, ir kolūkis dėl to netenka atitinkamos pajamų dalies.

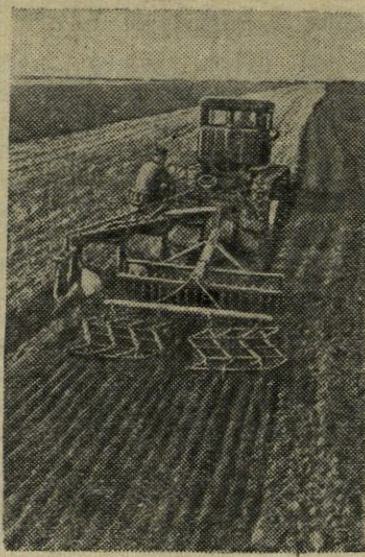
Kolūkio valdyba praneša, kad prie kontoros esančiam sodui prižiūrėti paskirtas J. Kalkys. Trečioje laukininkystės brigadoje esantis sodas pavestas taip pat kolūkiečio priežiūrai.

* * *

Korespondencijoje, tilpusioje „Stalino keliu“ Nr. 58, buvo iškelta, kad Adomynės septynmetėje mokykloje apleistas mokomasis bandomasis sklypas.

Iš liaudies švietimo skyriaus gautas atsakymas,

kad mokyklos jaunųjų gamtininkų būrelio vadovui A. Petrauskaitėi duoti nurodymai darbui mokomajame bandomajame sklype pagerinti. Už neatvykimą į darbą be svarbios priežasties pareikštas papeikimas.

DNIEPROPETROVSKO SRITIS.
Greta derliaus nuėmimo ir grūdų pristatymo Dniepropetrovsko rajono Uljanovo vardo kolūkis ruošia dirvą žiemkenčių sėjai. Nuotraukoje: Uljanovo vardo kolūkyje ariama dirva žiemėms kultūroms sėti.
S. Viltmano. nuotr.

(TASS-ELTA).

Meninės saviveiklos rateliuose

„Aukštaičių“ kolūkio meninės saviveiklos ratelis, vadovaujamas V. Zimkutės, pastatė Miliūno vienovės komediją „Savininkėliai“. Vakare, kuriame po dienos darbų gausiai dalyvavo kolūkio nariai, buvo taip pat padėklamuota Salomėjos Nėries poema „Martytė Melnikaitė“. Jaunųjų saviveiklininkų J. Vapšio, B. Grakauskaitės ir kitų pasirodymą kolūkiečiai šiltai sutiko.

P. PETRAUSKAS

* * *

„Laisvės“ kolūkio nariams meninės saviveiklos ratelio iniciatyva skaityta paskaita „Literatūra ir menas kovoje už taiką“, suvaidinta Paukštelio viena veiksme pjesė „Vaiduokliai“.

K. DRAZDĖNAS

* * *

Vargšo — Laucevičiaus pjesė „Žmonės“ vietos kolūkiečiams stato „Vienybės“ kolūkio klubo-skaityklos meninės saviveiklos ratelis, vadovaujamas O. Zaborškaitės.

A. BANAITIS

KLERIKALAMS

Bėgo vasarėlės tėviškės dirvonais, Nešė brandų grūdą, tik ne kiekvienam. Buvo čia buržujai, buožės su klebonais, Viską pasiglemžę, spiovė alkanam.

Kraują darbininko taurėmis matavo, Sau pilvus augino vien darbais kitų. Temstant, brėkstant žarai kryžių jie bučiavo, Dieną savo tarnus draskė už plaukų.

O dabar... Jus baisūs juodi klerikalai, Kur galybė dingo jūsų amžina? Šiandien dar galvojat apie pelną, karą, Bet dabar jau amžiais liaudi plėšt gana!

P. MOČIEKUS

Alkoholis — žmogaus priešas

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė nepaprastai rūpinasi liaudies gerove. Mūsų neapbrėptose Tėvynės miestuose ir kaimuose tolygia kyla materialinis darbo žmonių gyvenimo lygis. Statoma daug gyvenamųjų namų, klubų, bibliotekų, institutų, mokyklų, ligoninių, kurortinių gydyklų, poilsio namų ir t. t.

Darbininkai ir kolūkiečiai darosi vis labiau apsišvietę ir kultūringi. Šiomis sąlygomis girtavimas yra visiškai neleistinas reiškinys.

Svaiginamieji gėrimai griaujami veikia visus žmogaus organus. Tačiau didžiausią poveikį jie daro centrinei nervų sistemai, — žmogaus smegenims, — jie nuodija ją. Stai kodėl alkoholis yra vadinamas nervų nuodais.

Išgėrus alkoholis gana greitai persiskunkia kraują ir paveikia visų pirma tas galvos smegenų žievės vietas, kurios valdo aukštąją psichinę veiklą. Stai kodėl išgėrus pasireiškia nuotaikos pakilimas, judesių staigumas, lengvapėdiškumas. Antruoju alkoholio veikimo laikotarpiu nuotaika krinta. Išgėrus didelę dozę, žmogus netenka sąmonės.

Kai kas mano, kad alkoholis kelia darbingumą. Tai netiesa. Stebint spaustuvės rinkėjus, nustatyta, kad jiems priėmus nedidelę alkoholio dozę, lėtėja šrifto rinkimo tempas, didėja klaidų skaičius. Transporte dauguma avarių ir katastrofų įvyksta dėl šoferių girtumo. Tuose kolūkiuose, kur yra išsiskynę girtuokliavimas, darbo našumas krinta, kolūkiečiai mažiau uždirba darbdienių. Panašių pavyzdžių galima išskaičiuoti labai daug.

Darbas šiuolaikiniame mechanizuotame žemės ūkyje, pramonėje ir transporte reikalauja labai didelio dėmesio, greito reagavimo, tokių savybių, kurių netenkama, geriant svaiginamuosius gėrimus.

Visa tai rodo, kad alkoholis ne tik kad nedidina darbingumo, o priešingai, mažina jį. Ir juo sudėtingesnis yra darbas, juo didesnis kvalifikacijos ir igūdimo jis reikalauja, tuo labiau alkoholis mažina darbingumą.

Alkoholis turi tokią savybę, kad žmogus įpranta jį gerti; laikui bėgant, norėdamas gauti dirginantį poveikį, turi naudoti vis didesnę ir didesnę kiekį alkoholio. Tuo tarpu alkoholis daro savo griaujančią įtaką nervų sistemai, sukeldamas eilę nervų-psichinių ligų (baltoji karštligė ir kt.), o taip pat smegenų

kraujo indų sklerozę ir pan. Alkoholis sukelia palinkimą į kepenų, širdies bei kitų organų ligas ir daugelį infekcinių ligų, o taip pat mažina organizmo atsparumą. O be to, alkoholizmas veda į nusikalstamumą ir amoralius poelgius.

Kovoti prieš alkoholizmą — visų pareiga. Tačiau iki šiol šis darbas buvo dirbamas nepatenkinamai. Netgi sveikatos apsaugos organai pastaraisiais metais nepakankamai vykdė sanitarinį švietimo darbą šiuo klausimu. Sanitarinio švietimo namai, ligoninės, poliklinikos bei sveikatos apsaugos įstaigos bei jų darbuotojai neskiria reikiamo dėmesio kovai prieš svaiginamuosius gėrimus.

Girtuokliams dažnai leidžiama šlykščiai elgtis gatvėse, autobuse, vagone, valgykloje ir t. t. Kai kuriuose kolūkiuose dar neišgyvendintos girtų muštynės. Dar tenka pastebėti tokius faktus, kai girtas chuliganauja, o aplinkiniai šypsosi, nelaikydami jo elgesio amoralu. Girtuokliams kartais pavyksta gauti nedarbingumo lapelius. Eilėje kolūkių dar vis pro pirštus žiūrima į girtuokliavimą.

Ypatingas dėmesys turi būti skirtas jaunimui, vyresniųjų klasių mokiniams, FGA mokyklų auklėtiniams. Praktika rodo, kad jaunimas daugiausia mokosi iš vyresniųjų pavyzdžio: šeimose, kuriose naudojami svaiginamieji gėrimai, vaikai pripranta prie jų. Mokyklų pedagogų ir komjaunimo organizacijų garbės reikalas skiepyti jaunajai kartai nesutaikomumą alkoholizmui. Kultūros — švietimo įstaigos kultūriniame kaime turi nuolat aiškinti konkrečiais pavyzdžiais, į ką ši piktybė veda.

Aiškinant alkoholizmo žalą, nepaprastai atsakingas yra medicinos darbuotojų darbas. Reikia tiesiog pasakyti, jog dar nelikviduoti atvejai, kai patys gydytojai geria svaiginamuosius gėrimus. Ar gali toks gydytojas vykdyti antialkoholizmo propagandą? Aišku, ne.

Tarybiniai žmonės supranta, kad alkoholizmas yra kliūtis, kurią reikia ryžtingai įveikti, komunistškai auklėjant žmones.

Mūsų šalyje nėra socialinių pagrandų, palaikančių alkoholizmą; galima tvirtai pasakyti, jog alkoholizmas, kaip ir daugelis kitų kapitalistinių praeities liekanų, bus likviduotas.

B. PENKAUSKAS
Lietuvos TSR Sveikatos apsaugos ministras

NAUJOS KNYGOS

MORŠINAS, A. V. ir EPŠTEINAS, J. M. Iš Lietuvos TSR pirmųjų patyrimo nuimant grūdinių kultūrų der-

lių. V., 1954. 16 p., brėž. (Lietuvos TSR Žemės ūkio m.-ja. Vyr. ž. u. propagandos ir mokslų v.-ba). 5.000 egz. Nemokamai.

Tarybinės vyriausybės delegacijos viešėjimas Rumunijoje

BUKAREŠTAS (TASS). Rugpjūčio 27 d. N. M. Sverniko vadovaujama Tarybinė vyriausybės delegacija aplankė Konstanco miestą ir uostą, susipažino su miesto pramonės įmonėmis ir gydymo įstaigomis. Tarybinės vyriausybės delegacijos nariai taip pat pabuvojo žemės ūkio bandymų stotyje.

Tarybinę vyriausybę delegaciją lydėjo Rumunijos Liaudies Respublikos ministrų tarybos pirmininkas G. Georgiu-Dežas, ministrų tarybos pirmininko pirmasis pavaduotojas A. Mogioroša, profsąjungų centro tarybos pirmininkas S. Moraru, žemės ir miškų ūkio ministras K. Popescu ir TSRS ambasadorius Rumunijoje L. G. Melnikovas. (ELTA).

Dėl Lenkijos žurnalistų delegacijos viešėjimo Tarybų Sąjungoje

Tarybų Sąjungoje, laikraščio „Trud“ redakcijos pakviesta, vieši Lenkijos Liaudies Respublikos žurnalistų delegacija su laikraščio „Standart mlodych“ vyriausiojo redaktoriaus Jelena Javorska priešakyje. Svečiai susipažino su laikraščių „Pravda“ ir „Trud“, žurnalų „Komunist“ ir „Priroda“ redakcijų darbu, pabuvojo sostinės įmonėse, buvo išvykę į Pamaskvio kolūkį, apžiūrėjo Visasąjunginę žemės ūkio parodą. Delegacija išvyko į Leningradą. (TASS-ELTA).

Anglijos delegacijos išpūdziai iš lankymosi VŽŪP

LONDONAS (TASS). Rugpjūčio 27 d. į Londoną sugrįžo Anglijos delegacija, aplankiusi Visasąjunginę žemės ūkio parodą Maskvoje. Spaudos konferencijoje delegacijos nariai papasakojo apie savo išpūdzius.

Anglijos žemdirbystės ministerijos vyriausiasis mokslinis patarėjas Džeimsas Skotas Uotsonas labai giriamai atsiliepė apie svetingumą, kuris buvo parodytas delegacijai Tarybų Sąjungoje. Delegacijos nariai, pasakė jis, susidarė išpūdis, kad „kaip ir visos

kitos šakos, žemės ūkis Tarybų Sąjungoje vystosi milžinišku mastu“. Nacionalinio žemės ūkio mašinų gamybos instituto direktorius U. H. Kešmoras pareiškė, kad jam didelį išpūdį padarė žemės ūkio mechanizavimo paviljonas. Kembridžo universiteto augalininkystės instituto direktorius d-ras G. D. Belas, kalbėdamas apie selekcines stotis Tarybų Sąjungoje, nurodė: „Ten skiriamas didžiulis dėmesys tam, kad valstiečiai gautų reikalingas sėklas“.

(ELTA).

Padėtis Portugalijos valdose Indijoje

DELI (TASS). Kaip praneša spauda, rugpjūčio 25 d. portugalų kariuomenė, dislokuota Diu pasienyje, apšaudė indų savanorius,

įžengusius į Diu teritoriją. Savanoriai buvo suimti ir išvežti į Diu miestą. Prieš suimdamą, policija žiauriai sumušė savanorius. (ELTA).

Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybė didelį dėmesį skiria Tibeto gyventojų sveikatos apsaugai. Nuotraukoje: karavanas su medikamentais, vykstantis į Tibetą.

Foto agentūra SINCHUA.

Kupiškio miesto Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto

1954 m. rugpjūčio mėn. 25 d.

SPRENDIMAS Nr. 82

Dėl miesto gerbūvio išvystymo privačių namų sektoriuje

Siekiant išvystyti miesto gerbūvį ir pagerinti gatvių apipavidalinimą privačių namų sektoriuje, Kupiškio miesto Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas nusprendė:

1. Įpareigoti visus Kupiškio miesto privačių namų savininkus:

a) visus asmeninėje nuosavybėje esančius sklypus aptverti štanke-tine tvora iš gatvės pusės, nudažant ją tamsiai žalia spalva;

b) apšodinti gatvę prie jaunesniais kaip 20–25 metų medeliais (liepų ir klevų rūšių) pagal visą asmeninį žemės sklypą ir saugoti juos nuo laužymo. Asmenis, pastebėjus darant žalą, pranešti milicijos organams;

c) gatvėje pagal asmeninius sklypus pagrindinai atremontuoti šaligatvius, o kur jų nėra — sudėti naujus;

d) gatvėse, kurios nėra išgrįstos, sukasti griovius bei išvalyti senus ir užlyginti duobes gatvėse, suda-

rant jų taisyklą profilį.

2. Privačių namų savininkai, gyvenantieji ne miesto ribose ir turį nuosavus namus bei žemės sklypus Kupiškio mieste, privalo kasdieną reguliariai valyti gatves nuo susitelkusių šiukšlių bei kitokių nešvarumų, o taip pat vykdyti šio sprendimo 1 str. a, b, c, d, punktuose nustatytus reikalavimus.

3. Asmenis, nesilaikančius šiame sprendime nustatytų reikalavimų, bausti administracine tvarka iki 100 rb.

4. Baudos atlikimas nenuima atsakomybės dėl Sprendimo vykdymo.

5. Šis sprendimas įsigalioja laike 15 dienų nuo jo paskelbimo vietinėje spaudoje dienos ir galioja Kupiškio miesto teritorijoje dvejus metus.

6. Sprendimo vykdymo kontrolę pavesti Kupiškio miesto vykdomojo komiteto komunalinio ūkio skyriui ir milicijos įgaliotiniui.

Kupiškio miesto Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas P. KANIŠAUSKAS

Kupiškio miesto Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto sekretorius A. NAUJIKAS

KAPITALO ŠALYSE

Blogas oras

Pažvelgsime į vieną iš amerikinių miesto Kanzas-Siti mokyklų. Susipažinsime su jos direktore Liuzili Šerman ir paklausime, kaip reikalai. Vietoje atsakymo ji, galimas dalykas, parodys savo asmeninį dienoraštį. Mes tikri, kad jame rasime, pavyzdžiui, tokį užrašą:

„...Štai jau keletas dienų negaliu rašyti. Dreba rankos, taip pat ir su širdimi kas tai netvarko. Kaip tai atsitiko? Prisiminsiu iš eilės. Aš buvau mokykloje. Staiga mano kabineto durys atsidaro ir įlekia kažkoks tai įsiutęs džentelmenas. Iškeldamas rankas į lubas, jis rėkia:

—Jūs iš proto išėjote! Ką tai reiškia?!

—Atleiskite, ser,—atsakau,—bet man atrodo, kad jūsų žodžiai tikrai pasakyti man.

—Nieka! Kas pas jus ten viršuje?

—Ten stogas, ser, bet dėl die...

—Nejuokaukite tokiomis dalykais. Aukščiau?!

—Ten dangus, ser,—atsakau aš.

—Po velnių dangų! Kodėl pas jus ant stogo raudona vėliava? Rau-dona! Juk tai... Juk tai raudonoji propagan-da! Saukimasis maištui!

—Ser,—atsakiau aš,—užtikrinu jus, kad jūs klytate. Ši vėliava viso tik tradicinis blogo oro signalas, kurį mes iškabiname štai jau šešiolika metų. Net vaikai žino, ką jis reiškia: reikia tuojau pat iėti į mokyklą, neplepėti gatvėje. Niekada ir niekas nekaltino manęs už tai anti-amerikine veikla.

—Jūs geriau man oru dantų neužkalbinėkite, gerą orą darote, ne jūs! Jūs dar sužinosite, kas yra blogas oras...

Pradžioje man buvo juokinga, bet jau eina gandai, kad mane greitai iššauks į komisiją antiamerikinei veiklai tirti. Kad raudonos vėliavos mes daugiau nebeiškeliame, nėra ko ir bekalbėti. Trečia diena lauzau sau galvą, kuo ją pakeisti. Perrinkau visas spektro spalvas—vis vienaip ar kitaip pavojinga. Gal būtų, kaip pavojaus signalą iškabinti kurio nors mūsų kongresmeno, užsimanęio raudonosios propagandos problema, portretą? Ir patriotiška, ir atsargumui patarnaus“.

G. JURJEVAS

L. e. red. p. A. SAKALAUSKAS

INDĖLIAI PADĖTI Į TAUPOMĄSIAS KASAS PRISIDEDA PRIE TOLIMESNIO TSRS LIAUDIES ŪKIO IŠVYSTYMO

Taupomosios kasos:

PRIIMA INDĖLIUS iki pareikalavimo, termininius,

išlošiamuosius, sąlyginius ir į einamąsias sąskaitas;

IŠDUODA INDĖLIUS pirmu indėlininkų pareikalavimu;

INDĖLININKUI PAVEDUS, perveda indėlius iš vienos į kitą taupomąją kasą;

IŠDUODA IR APMOKA AKREDITYVUS.

LAIKYKITE PINIGUS TAUPOMOJOJE KASOJE!